

MULTIPLERA SKÅNE

- ett permanent kollektivt konstverk skapat i en delaktighetsprocess med barn och unga från hela regionen

”Tänk dig...

... en vandring längs med Skåneleden. Du har gått ett par kilometer. Plötsligt ser du ett par lerfigurer, sen några till, sen några till, sen ännu fler.

Du stannar till. Studerar dem närmare. Det är figurer i naturlig storlek som skildrar barn och ungdomar. Några ser ut att konversera, andra ligger och vilar, några pillar på sina mobiler.

En kollektiv skulptur i bränd lera. Ett fruset ögonblick som skildrar vår tid, att beskådas många år framöver.”

- ur projektansökan 2021

Foto: Peter Wirén

Multiplera Skåne – ett permanent kollektivt konstverk skapat i en delaktighetsprocess med barn och unga från hela regionen.

PROJEKTÄGARE

MuralCentralen drivs av konstnärerna Ingrid Sandsborg och Björn Carnemalm. Vi arbetar sedan 2012 med att skapa deltagarbaserade konstprojekt som ofta resulterar i någon form av kollektiv offentlig gestaltning. Barn och unga är alltid i fokus för verksamheten.

SYFTE

Får barn och unga ta plats i det offentliga rummet, utanför skolan och hemmet?

Vi på Muralcentralen har lång erfarenhet av att engagera barn och unga i konstprojekt av olika slag. Vår erfarenhet är att när man tillsammans skapar offentliga permanenta avtryck, som man kan återkomma till och visa upp, så genererar det en särskild sorts stolthet. Projektets syfte grundar sig i idén att när barn och unga känner sig hörda och sedda skapas förutsättningar för en känsla av delaktighet i samhället i stort – inte bara i ett konstprojekt.

Projektet lyfter även frågor kring demokrati och barnkonventionen – hur gör man för att skapa förändring?

Foto: Det stora perspektivet

BAKGRUND

Idén till *Multiplera Skåne* föddes 2019 på Kivik Art Centre då vi konstnärer, tillsammans med deltagande barn och familjer, skapade en kollektiv multipel med ett hundratal små figurer i skånsk naturlera. Skulpturerna skulle med tiden vittra ner och bli näring till jorden och kretslopptänket var en inbyggd i den konstnärliga idén.

Men när vi väl stod där framför resultatet uppstod tankar. Hade det inte varit fint om figurerna hade varit brända och gick att bevara? Om de varit större? Om de hade föreställt barngestalter i naturlig storlek som man kunde stöta på ute i naturen. Som en Skånsk terrakottaarmé ...

MULTIPLERA SKÅNE

Med tiden växte idén och vi föresatte oss att skapa ett kollektivt konstverk i 3D-printad lera. Skulpturerna skulle föreställa barn och unga så som de själva ser sig och lyfta deras berättelser. En terrakottaarmé som skildrar ungdomar i stället för soldater, skapade i en delaktighetsprocess i stället för av en enväldig härskare.

Verkets placering i naturen, vid en vandringsled, gör att det tillhör alla deltagare och betraktare, oavsett var man kommer ifrån.

FINANSIERING

Projektets finansiering blev klar hösten 2021, genom ett tvåårigt projektstöd från Svenska Postkodstiftelsen, utvecklingsbidrag från Region Skånes kulturförvaltning, stöd från Kulturrådet, Malmö Kulturstöd och ytterligare finansiering från Visit Skåne och ett flertal kommuner och företag. Projekt-tiden löpte från januari 2022 till december 2023.

DELTAGARE FRÅN HELA SKÅNE

I arbetet med olika projekt och uppdrag runt om i Skåne genom åren har vi konstaterat en geografisk ojämlik-

het vad gäller tillgång till barnkultur. Därför blev det viktigt för oss att skapa kontakter och få möjlighet att träffa grupper med barn och ungdomar från alla skånska kommuner för att de skulle kunna representeras i Multiplera Skåne.

Projektet involverar alltså nästan 1000 barn i 33 kommuner och massor av engagerade lärare, tjänstemän, personal på kulturskolor och föreningar som gjort det möjligt för oss att nå dessa grupper.

MÖTE MELLAN NATUR OCH KULTUR

Att konstverket skulle vara både en naturupplevelse och en kulturupplevelse var en tanke som var med från start. Vi ville med placeringen ge de som vandrar en möjlighet att möta konsten och samtidigt erbjuda de som först och främst är intresserad av konstverket en naturupplevelse. Det vill säga möjliggöra utbyte av målgrupper för dessa två intresseområden.

Skåneleden Utveckling på Region Skåne kom tidigt in i projektet och har varit outhärliga, inte minst i kontakten med Stiftelsen Skånska Landskap. De i sin tur förvaltar marken i Fulltofta Strövområde där konstverket nu står installerat. Vi har ett avtal på tre år med möjlig förlängning och en överenskommen om att så länge skulpturerna är hela så får de stå där. Eftersom detta måste säkerställas, plus att platsen ska återställas när det inte längre är möjligt, finns ett förvaltningsuppdrag som sträcker sig långt efter projektets tidsperspektiv.

filmare Peter Wirén. Vårt mål med att skapa en film är att visa resultatet av projektet för dem som inte har möjlighet att ta sig till platsen för konstverket, men även för att ge insyn i processen runt omkring. På så sätt vill vi förmedla att alla, även dem som kanske bara träffat oss vid ett workshoptillfälle, varit en värdefull del i att konstverkets utformning. Se filmen här: <https://muralcentralen.com/2024/02/26/multiplera-skane-nu-med-film/>

FILM – ÅTERKOPPLING OCH METODRAPPORT

Återkoppling är grundläggande i arbete med deltagare och därför har hela projektet dokumenterats av

EFFEKT MÄTNING

I projekt vars syfte och mål rör sig kring "mjuka värden" är det värdefullt att utforska om det man gör får den effekt man har hoppats på. En av våra projektmedarbetare gick på utbildning hos den ideella organisationen Effektfullt. Hen skapade enkäter och har intervjuat barn för att undersöka hur deltagarna har upplevt projektet. Resultatet kommer att redovisas i en rapport under våren 2024.

*"För samtidskonsten i Skåne är
Multiplera ett projekt som innehåller
"extra allt" i form av 33 kommuner,
barn och ungas medverkan, vacker
natur och hög konstnärlig kompetens.
Man kan inte bli annat än glad"*

-Jaana Järretorp, utvecklare bild och form
på Region Skånes kulturförvaltning

MÅLGRUPP

Vi träffade barn och unga i alla åldrar - från förskoleklass i byskola till 18-åringar på kulturskola, men huvudparten av deltagarna var mellan 8 och 13 år.

Vi arbetade uppsökande, vilket innebar många planerade resor runt om i Skåne under projektets gång. Det var mer tidskrävande än vi föreställt oss att hitta, administrera och organisera dessa bokningar. Vår föresats att träffa alla minst två gånger fick anpassas till färre tillfällen för vissa grupper som kom in sent i projektet.

Vi har återkopplat till barngrupperna genom deras pedagoger under projektets gång, med uppdateringar, filmhälsningar och inbjudningar till invigning. När filmen är färdig kommer den att skickas ut.

"Det är också det som är så viktigt med de här projekten att man gör så att barn får prata mer och liksom berätta vad de tänker och tycker mer.

Det ska bli en självklarhet att barn ska kunna prata med folk i kommunen eftersom att det ska inte bara vara vuxna som ska komma med sina åsikter om vad saker ska vara och så."

- Ingrid, Sorgenfriskolan Malmö, åk 5

FOKUSGRUPPER

För att inkludera barn i så många delar av projektet som möjligt engagerades fokusgrupper bestående av barn. De hjälpte till att utforma workshops, var med och träffade press, politiker och tjänstemän. De deltog också i praktiska moment, exempelvis studiebesök i 3D-printningsstudio och att prova på att mura ihop skulpturer på plats i Fulltofta. Dessa tillfällen dokumenterades till filmen så att fler barn ska kunna känna sig delaktiga i och med att de kan ta del av processen genom andra ungas ögon och röster.

PRAKTISKT GENOMFÖRANDE – FÖRSTUDIE

Eftersom detta har varit ett stort projekt med många delar, inte bara barns delaktighet i ett konstverk, så var första halvåret avsatt till förstudie och projektplanering. Under denna period

rekryterade vi projektmedarbetare för arbete med hemsida, kommunikation med mera. Vi letade medverkande barngrupper, hade möten om plats, förklarade projektets syfte i olika möten och presentationer, samt skickade in fler ansökningar om medel för att öka projektets budget. Då vi från början utformat projektet som skalbart lämnades vissa beslut öppna fram tills januari 2023 då vi hade vår slutliga budget färdig.

Teknik och material till det färdiga konstverket utforskades också.

Vad vi vet så har inget som liknar vår idé genomförts någonstans i världen tidigare, så det fanns många utmaningar att ta tag i! Den Malmö-baserade formgivarduon Polymorf som arbetar med printing i lera var knutna till projektet redan inför ansökningarna. Tillsammans utformade vi en prototyp till en skulptur, från 3D-scanning till färdig skulptur, som installerades utomhus i Malmö våren 2022. Detta avslöjade en svag punkt i strukturen; information som vi fick användning av i det fortsatta arbetet.

I förstudien ingick även att tillsammans med fokusgrupper utforma den workshop som vi sedan genomförde med alla de grupper vi träffade runt om i Skåne, som syftade till att få barnen att på ett roligt och kreativt sätt medverka i utformningen av konstverket.

DELTAGARPROCESS – MÖTEN MED BARN OCH UNGA

Under läsåret 2022–23 reste vi sedan runt i hela Skåne och träffade ungdomar: i skolan, på fritids, på kulturskolor och föreningar samt i privata grupper.

Vi berättade om vår idé eftersom vi ju faktiskt inte visste precis hur det skulle gå till eller exakt hur resultatet skulle komma att se ut. Och bjöd vi in ungdomarna i processen där de fick visa hur de ville porträtteras. Hur gestaltar man känslor med kroppen? Hur ser ni ut när ni gör det? Vilka aktiviteter och känslolägen vill ni visa som era?

Och därigenom påverkade de hur skulpturerna sedan skulle bli.

Barnen och ungdomarna tecknade, fotograferade och gjorde lerfigurer som vi konstnärer sedan har använt som underlag till skulpturerna i Fulltofta. Allt material från ungdomarnas kreativa arbete sparades och

sorterades. Enorma mängder teckningar och foton! Det blev snart tydligt att vissa uttryck och berättelser återkom, oberoende av om upphovspersonerna fanns på olika orter och aldrig hade mötts. Dessa uttryck tog vi fasta på och vissa ungdomar fick agera modeller för att gestalta dem.

Alla deltagare har alltså varit med och skapat konstverket – de enskilda skulpturerna hör inte till en viss skola eller kommun utan det är ett stort gemensamt konstverk vi har skapat. Genom produktionstekniken, men främst på grund av aktiva val från vårt håll, låg fokus på kroppar i stället för ansikten, och på så sätt kan många känna igen sig i de färdiga skulpturernas uttryck.

KONSTVERKET – TEKNIK & MATERIAL

Skulpturerna är alltså producerade i keramik, precis som den kinesiska terrakottaarmén, men med en betydligt modernare teknik; de är 3D-printade i lera. Det kan låta enkelt men eftersom detta inte har gjorts tidigare – inte vad gäller människofigurer och absolut inte i denna omfattning – så fick vi genom projektet testa och utveckla metoder, tillsammans med utvecklare och tekniska rådgivare.

För att få en bild som en 3D-printer kan skriva ut behöver man först en digital 3D-modell i datorn. Att skanna människor är inte något man gör lätt, utan det ska helst göras på objekt som är helt stilla, så detta var en utmaning. Vi skannade modeller med en app för Ipad, men behövde även hjälp av 3D-modellerare för att få användbara digitala 3D-modeller.

Många barn och ungdomar ställde upp som levande modeller för att vi

till slut skulle ha ett 30-tal fungerande förlagor. Detta gjordes i samband med workshops ute i kommunerna men även vid återbesök hos flera grupper, besök av enskilda barn med föräldrar och så vidare.

Polymorf stod för all produktion i lera. När man 3D-printar ut i lera kan man bara skriva ut små sektioner i taget på grund av lerans formbarhet innan den är bränd. Därför är skulpturerna ihopsatta av olika delar. Dessa delar brändes till keramik-kärl som fylldes med cement för att bli hållbara.

Att hålla ordning på den stora mängden "kroppsdelar" och skapa system för att de skulle identifieras till rätt figur, när vi dessutom var många medarbetare med olika sysslor involverade i hanteringen, var ett enormt jobb med många utmaningar.

Vi hyrde en lokal i det hus där produktionen pågick där vi förvarade och sorterade alla delar fram tills de skulle fraktas ut i skogen.

INSTALLATION PÅ PLATS I FULLTOFTA STRÖVOMRÅDE

Slutligen har skulpturerna murats ihop på plats, med betongfundament i marken och armeringsjärn inne i skulpturerna, för att få hållfasthet.

Att installera skulpturerna i Fulltofta, mitt ute i skogen, krävde stort engagemang, massor med fysiskt arbete och ett lika stort mått nytänkande. Även detta var något som vi inte gjort förut så vi tvingades skapa nya metoder allt eftersom. Vi hade till slut en hel verkstad i ett tält i skogen, med elverk, maskiner, verktyg, byggmaterial och system för lådor med delar till skulpturerna.

Delarna till konstverket blev färdiga successivt hos Polymorf medan vi installerade dem i Fulltofta så även detta gjorde att vi fick vara mycket flexibla i både planering och genomförande. För hållfasthet i strukturen byggde vi upp varje figur i sektioner; upp till midjan först för att sedan fortsätta efter dessa var stadiga.

Vi valde att lämna murfogarna synliga: som ett estetiskt uttryck som samtidigt visar hur skulpturerna har kommit till.

VARFÖR PLATSEN?

Skåneleden är en plats som tillhör alla och Fulltofta ligger centralt i Skåne. Man vandrar ett par kilometer på en stig innan man upptäcker skulpturerna. Först en eller två, sedan uppenbarar sig 28 fullstora gestalter i bränd keramik föreställande barn och ungdomar i olika positioner, i en glänta. Precis som vi föreställt oss när vi skrev ansökningarna.

Syftet är att konstverket ska vara både en naturupplevelse och en kulturupplevelse. Verkets placering i naturen, vid en vandringsled, gör att det tillhör alla deltagare och betraktare, oavsett var man kommer ifrån.

”Adressen” är Sjömosseslingan/ Skåneleden och närmaste parkering är Kyllingahus i Fulltofta strövområde, nästan mitt i Skåne. På projektets hemsida finns tydlig kommunikation och ”hitta hit”-fliken är den mest flitigt besökta sidan.

En stor skylt som berättar om projektet finns vid konstverket och tillsammans med Skåneleden och Skånska landskap tar vi fram tydligare skyltning i närområdet inför kommande utomhus-säsong. På skylten finns även en QR-kod som leder till projektets hemsida, där filmen kommer publiceras.

INVIGNING

Vi ordnade en stor invigning den 30:e september 2023. Alla figurer som skulle byggas var inte installerade vid den tidpunkten, men vi fattade tidigt ett beslut om att inviga platsen på ett datum som var i säsong för utomhusaktiviteter. Det var viktigt att fira och visa upp vad som skapats och vi gjorde allt vi kunde för att kommunicera tydligt kring logistik, parkering och vandring. Vi hyrde bussar och fixade förtäring. Det spelades musik och hölls tal, både av vuxna och barn!

PRESS

Skånska dagbladet och P4 Malmö gjorde stora fina reportage vilket ledde till att nyfikna besökare började hitta dit redan innan invigningen.

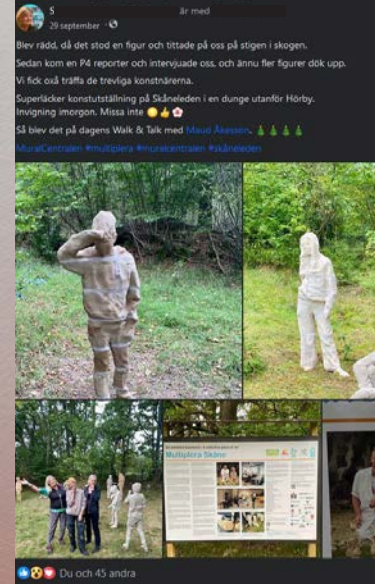
"Det var väldigt roligt med att ställa sig framför alla och jag tyckte om våra manus. Alla tyckte det var jätteroligt och jag tänkte att när man pratade där uppe visar man alla att barn också kan vara proffsiga och hjälpa till med stora saker som det här."

-Lara, Sorgenfriskolan, åk 5

Vilket härligt
initiativ
och vilket
konstverk ♡
Jans o Stefan
Malmö

BESÖKSMÅL

Platsen för konstverket har redan blivit ett populärt besöksmål. Detta har vi fått bekräftat genom hälsningar i en gästbok vi lämnat på platsen, genom rapporter om upptrampade stigar samt i privata meddelanden och taggningar på sociala medier. Det här var vad vi hoppades på och det känns det helt fantastiskt att de har infriats. Konstverket lever sitt eget liv!

BESÖK AV BARN OCH UNGA

Målet är ju såklart att alla deltagare ska kunna komma och besöka platsen och ta del av konstverket de har varit med och skapat, men barnen och ungdomarna kan sällan ta sig ut i skogen på egen hand. Då skolor och kommuners budgetar krympt avsevärt sedan projektets start, har det visat sig vara en utmaning för många att kunna hyra en buss. Men med olika lösningar, exempelvis möjligheten att använda Skapande Skola-medel till transport, så har ändå flera grupper kommit och hälsat på i samlad trupp.

MEDVERKAN I BÄSTA BIENNALEN

Genom vårt deltagande på Bästa Biennalen i oktober 2023 har vi även utformat en workshop för möten mellan skulpturerna och nya barn. Vilka är de här figurerna? Vilka är deras berättelser och vad står de och tänker på?

Vi tog med oss unga deltagare ut i skogen och dokumenterade deras berättelser. Deltagarna läste upp/talade in de tankar de hade om de enskilda skulpturer de valt. Berättelserna återfinns i filmen som en slags ljudillustration till bildmaterialet.

SVENSKT BARNBILDSARKIV

Utifrån den stora mängden material vi samlat in från alla möten med barn har vi skapat ett slags arkiv. Vi kommer lämna över de tusentals teckningarna från skånska barn till Svenskt barnbildaarkiv som finns i Eskilstuna. På så sätt blir de del av ett arkiv på riktigt och projektet lämnar över ett tidsdokument som kommer att bevaras på ett helt annat sätt än skulpturer i skogen - de kommer finnas tillgängliga för forskning i framtiden.

DEMOKRATI OCH FÖRÄNDRING - BARNENS KONSTHALL I MALMÖ

Vårt syfte med projektet var ju inte bara att skapa ett konstverk. Vi konstnärer träffar människor från olika delar av samhället och kan röra oss fritt i många rum. Vi träffar politiker och tjänstemän, näringsliv och plattläggare; alla möjliga yrkesmänniskor och beslutsfattare. Vi tänkte att om barnen fick följa med oss konstnärer lite oftare så skulle de få möjlighet att träffa olika representanter från samhället och på så sätt bli mer delaktiga - i samhället.

Vi bjöd med barn från en fokusgrupp till ett möte på Malmö Stadshus våren 2022. Frida Trollmyr, dåvarande ordförande i Malmö Kulturnämnd, tog emot oss för att svara på frågor. Vi hade förberett oss tillsammans med barnen och de hade kommit på frågor som alla handlade om hur man kan göra om man vill förändra något ifall man är ett barn.

De hade konkreta exempel med sig som diskussionsunderlag. Ett handlade om en ny skatepark i Folkets Park och ett om varför det inte finns någonstans

att ställa ut sin konst om man är ett barn. Frida rekommenderade att de kontaktade en politiker, för de måste svara på medborgarnas frågor. För att sammanfatta en lång historia togs barnens förslag som ett medborgarinitiativ och på deras första sommarlovsdag mötte de chefen för Malmö Konsthall, Malmös Kulturdirektör, Kulturnämndens ordförande och representanter för Barnrättspåret.

Hösten 2022 klubbade Malmö Kulturnämnd att det skulle startas ett pilotprojekt och en utredning kring en Barnens Konsthall i Malmö. Malmö Konsthall har uppdraget, våra unga deltagare har deltagit i möten och nu har även många andra malmöbor tillfrågats i dialogmöten. I början av 2024 ska våra deltagare få återkoppling och information om var i processen allt hamnat, innan det offentliggörs av Malmö Konsthall.

SAGT OM PROJEKTET

"Vi hade sett att det skulle vara ett konstverk i skogen utanför Hörby. Jag blir glad av konst, min upplevelse av konst är att det är ett sätt att berätta som går på tvärs med de hårda raka nyheter och ord och regler som annars tar så mycket utrymme, när livet ska berättas. Konsten gör något annat, den berättar ordlöst om livet och samtidens frågor, gestaltar, ger reflektioner.

Sen framme i gläntan så stod de plötsligt där, stenbarnen, som en klass på utflykt, eller i frusna ögonblick från en skolgård. Kanske var de där bara av en tillfällighet. Kantiga hårda, samtidigt mjuka, levande. Somliga i rörelse, på väg. Andra bara stilla i ett uttryck, en tanke, en känsla.

De var så levande i den här miljön i skogen. Så lätt att sätta sig in i och identifiera sig med känslorna som barnen uttryckte."

– Lisa Svensson, besökare Bästa Biennalen

MULTIPLERA SKÅNE – PROJEKTET I SIFFROR

Antal deltagande barn och unga: **1249**

Varav unika individer: **993**

Antal mötestillfällen med barn och unga: **84**

Antal grupper som varit med och skapat
underlag till skulpturerna: **41**
(10 av dessa träffade vi vid upprepade tillfällen)

Antal geografiska platser besökte i Skåne: **34**

TACK TILL

Utöver två konstnärer, en förening och nästan 1000 ungdomar hade projektet massor med hängivna möjliggörare med sig på resan; finansiärer, pedagoger och föräldrar, tjänstemän på regionen och i kommunerna, lärare och rektorer, projektmedarbetare av alla slag, kollegor, släkt, familj och vänner. Stort tack till er alla!

ÄVEN TACK TILL

After School, Gamlegårdens bibliotek,
Kristianstad

Biblioteken i Lönsboda och Osby,
Osby kommun

Bildskolan, Kulturhuset i Tomelilla
Burlövs Kulturskola

Bruksskolan, Höganäs kommun

Edvinshusskolan i Ystad och
Ystad Konstmuseum

Förslövs skola, Båstad kommun
Fritidsklubben i Bjärred,

Lomma kommun

Gudmuntorps skola, Höörs kommun

Göingeskolan, Östra Göinge kommun

Kulturskolan i Hörby

Kulturskolan i Lund

Kulturskolan i Malmö

Kulturskolan i Vellinge

Kulturskolan på Dunkers Kulturhus,
Helsingborg

Ljungbyhedsskolan, Klippans kommun

Mala skola, Hässleholms kommun

Mårdenskolan, Örkelljunga kommun

Midgårdsskolan, Svalövs kommun
Norra Lyckans skola, Perstorps kommun

Näsums skola, Bromölla kommun

Olympiaskolan, Kävlinge kommun

Rutgerskolan, Skurups kommun

Seminarieskolan, Landskrona kommun

Sophiaskolan, Simrishamns kommun

Sorgenfriskolans fritidsverksamhet, Malmö
Svedala kommun

Trelleborgs Kulturskola och
Trelleborgs museum

Uppåkraskolan, Staffanstorps kommun

Vollsjö skola, Sjöbo kommun

Åstorps kulturskola

Ölyckeskolan, Eslövs kommun

SÄRSKILT TACK TILL:

ABF i Ängelholm och de ukrainska barn med familjer vi träffade där.

Och de barn och föräldrar som medverkat i privata grupper och enskilda möten.

VISIT | skåne

KULTURRÅDET

TRELLEBORGS
KOMMUN

Bromölla
kommun

LANDSKRONA
STAD

Ystads kommun

VELLINGE
KOMMUN

SJÖBO
KOMMUN

OSBY
KOMMUN

Burlövs
kommun

Kristianstads
kommun

Tomelilla
kommun

LOMMA
KOMMUN

 KÄVLINGE!

**GALERIE
BÖRJESON**

ARBETARNAS BILDNINGSFÖRBUND
SYDVÄSTRA SKÅNE

 Lindab[®]

multiplera.com

 [_multiplera_](https://www.instagram.com/_multiplera_)

KONTAKT:

muralcentralen.com
info@muralcentralen.com

 [muralcentralen](https://www.instagram.com/muralcentralen)

